EVALUAREA CAPACITĂŢII DE PLATĂ ÎN CADRUL ENTITĂŢILOR ECONOMICE

Mihaela CEBOTARI (ARMAŞ)

CZU: 658.14/.17 armas.mihaela20@mail.ru

The importance of the research is to analyse and assess the theoretical and practical aspects of the ability to pay in economic entities, the adjustment to terms of the economic and financial environment in the Republic of Moldova, and to expound a series of measures regarding the solving of financial problems and to maximize the ability to pay in economic entities.

Entitatea economică, reprezentând celula de bază a economiei contemporane, se caracterizează prin capacitatea de a produce şi de a comercializa diverse bunuri şi servicii de utilitate socială. Aflându-ne într-o situaţie economică instabilă, urmează să atragem o atenţie sporită managementului entităţilor economice în vederea dezvoltării durabile a acestora, evaluarea capacităţii de plată reprezintând unul dintre indicatorii de bază ce determină competitivitatea entităţilor economice.

Conceptele de lichiditate, solvabilitate şi capacitate de plată sunt deseori tratate drept fenomene diferite care ocupă o poziţie de frunte în analiza situaţiei financiare a entităţii economice. Aşadar, în cele ce urmează putem urmări esenţa economică şi conceptuală a acestor termeni:

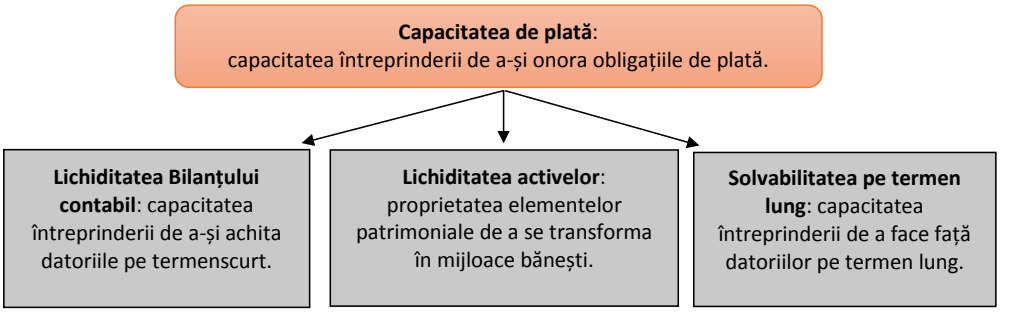

Fig.1. Conexiunea noţiunilor de capacitate de plată, lichiditate şi solvabilitate
Sursa: [1, p.178].

Capacitatea de plată a unei întreprinderi exprimă posibilităţile întreprinderilor de a face faţă plăţilor scadente faţă de furnizori, salariaţi, bănci etc. Aceasta se consideră a fi optimă atunci cînd disponibilităţile băneşti proprii şi împrumutate acoperă plăţile.

Lichiditatea indică proprietatea elementelor patrimoniale sau de activ de a se transforma rapid şi cu o pierdere minimă în bani. Lichiditatea poate stabili raportul dintre elementele de activ sau cu alte cuvinte, cît din valoarea activului se află sub formă lichidă în conturile de disponibilităţi şi cît poate să devină imediat, cum ar fi creanţele sau stocurile.

Lichiditatea bilanţului contabil reprezintă capacitatea unei întreprinderi de a-şi onora la timp scadent toate datoriile pe termen scurt, urmărind corelaţia dintre elementele bilanţiere de activ şi de pasiv. Astfel, delimitarea acestora este reprezentată în Figura 2.

Bilanţul contabil este considerat absolut lichid dacă sunt respectate următoarele relaţii:

A1 > P1; A2 > P2; A3 > P3; A4 < P4.

Elemente bilanţiere
Active
A_1 – mijloace băneşti; A_2 – investiţii şi creanţe pe termen scurt; A_3 – stocuri de mărfuri şi materiale, alte active curente; A_4 – active pe termen lung.
Pasive
P_1 – datorii urgente (pe termen scurt cu termen expirat); P_2 – datorii curente (pe termen scurt cu termen neexpirat); P_3 – datorii pe termen lung; P_4 – capital propriu.

Fig.2. Elementele bilanţiere ale analizei lichidităţii bilanţului contabil

Sursa: adaptată de autor în baza sursei [3].

Solvabilitatea reprezintă capacitatea întreprinderii de a face faţă tuturor obligaţiilor băneşti, adică de a-şi onora integral datoriile la termenele scadente. Aceasta mai este definită ca fiind capacitatea mijloacelor băneşti disponibile la un moment dat sau pentru o perioadă scurtă de timp de a acoperi obligaţiile scadente pentru acelaşi interval de timp [2, p. 245].

Obiectul şi *scopul cercetării* îl constituie capacitatea de plată a SA „Moldtelecom”. Aşadar, în cele ce urmează este prezentată analiza lichidităţii şi solvabilităţii acesteia în perioada 2018-2020.

Tabelul 1

Analiza lichidităţii bilanţului contabil al întreprinderii SA „Moldtelecom”

Indicatori	Denumirea indicatorului	Valoarea, mil. lei		
		2018	2019	2020
A_1	Mijloace băneşti	15,86	47,34	7,42
A_2	Investiţii, creanţe pe termen scurt	200,19	117,57	141,32
A_3	Stocuri de mărfuri şi materiale, alte active curente	212,08	49,03	63,69
A_4	Active pe termen lung	5392,38	5278,48	5137,04
P_1	Datorii urgente	456,46	240,07	134,99
P_2	Datorii curente	1111,38	990,59	920,65
P_3	Datorii pe termen lung	317,93	439,95	294,03
P_4	Capital propriu	4399,68	4086,93	4157,27
Rezultat		$A_1 < P_1$	$A_1 < P_1$	$A_1 < P_1$
		$A_2 < P_2$	$A_2 < P_2$	$A_2 < P_2$
		$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$
		$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$

Sursa: elaborat de autor în baza situaţiilor financiare ale „Moldtelecom” SA.

Urmărind datele prezentate în Tabelul 1 putem constata că bilanţul întreprinderii SA „Moldtelecom” nu este absolut lichid, deoarece nu este îndeplinită niciuna dintre condiţiile menţionate mai sus. Întreprinderea SA „Moldtelecom” deţine active perfect lichide sub formă de numerar, ceea ce nu este suficient pentru stingerea datoriilor urgente.

Examinând datele expuse în Tabelul 2 observăm o tendinţă de micşorare a tuturor indicatorilor de analiza a lichidităţii, ceea ce poate provoca anumite dificultăţi în legătură cu onorarea obligaţiilor financiare ale acesteia. Ţinând cont de intervalele optime ale acestor indicatori, niciunul dintre ei nu se încadrează în limitele stabilite, înregistrând o valoare inferioară normativului.

Tabelul 2

Analiza lichidităţii întreprinderii SA „Moldtelecom”

Indicatorii	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Abaterea 2019/2018	Abaterea 2020/2019	Abaterea 2020/2018
Rata lichidităţii curente	0,393	0,241	0,255	(0,152)	0,014	(0,138)
Rata lichidităţii intermediare	0,316	0,212	0,206	(0,104)	(0,006)	(0,110)
Rata lichidităţii absolute	0,137	0,095	0,055	(0,042)	(0,041)	(0,083)

Sursa: elaborat de autor în baza situaţiilor financiare ale „Moldtelecom” SA.

Gradul de solvabilitate poate fi determinat cu ajutorul a doi indicatori, şi anume: rata solvabilităţii generale şi rata solvabilităţii patrimoniale. În acest sens am elaborat analiza acestor indicatori şi am apreciat în cele ce urmează gradul de solvabilitate a entităţii SA „Moldtelecom”.

Tabelul 3

Analiza solvabilităţii întreprinderii SA „Moldtelecom”

Indicatorii	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Abaterea 2019/2018	Abaterea 2020/2019	Abaterea 2020/2018
Rata solvabilităţii generale	4,078	3,857	4,422	(0,221)	0,566	0,344
Rata solvabilităţii patrimoniale	0,906	0,945	0,969	0,039	0,024	0,063

Sursa: elaborat de autor în baza situaţiilor financiare ale „Moldtelecom” SA.

Analizînd rezultatele obţinute se poate observa o tendinţă de creştere neuniformă în cazul ratei solvabilităţii generale. Pe întreaga perioadă analizată aceasta s-a majorat cu 34%, înregistrând un grad înalt de solvabilitate. În cazul ratei solvabilităţii patrimoniale se atestă un ritm de creştere constant de la un an la altul de cca 3%. Valorile obţinute sunt mai mari decât normativul stabilit, ceea ce determină un nivel ridicat al autonomiei financiare a entităţii SA „Moldtelecom”.

În urma analizei capacităţii de plată a întreprinderii SA „Moldtelecom” se atestă un grad scăzut al lichidităţii acesteia, totodată şi un nivel ridicat al solvabilităţii. Deci, se poate afirma că pe termen scurt întreprinderea analizată întâmpină dificultăţi în ce priveşteonorarea plăţilor scadente, însă, pe termen lung, întreprinderea SA „Moldtelecom” prezintă un nivel înalt al capacităţii de plată, iar valorile înalte ale activelor imobilizate şi ale capitalului propriu determină posibilitatea onorării tuturor obligaţiilor financiare.

Referinţe:

1. ŢIRIULNICOVA, N., PALADI, V., GHERASIMOV, M., CHIRILOV, N., FURTUNĂ, D. *Analiza rapoartelor financiare. Instrumente, metode, procedee şi tehnici de apreciere a informaţiei contabil-financiare în procesul decisional*. Chişinău: ACAP, 2011.
2. HRISTEA, A-M., *Analiza economică şi financiară a activităţii întreprinderii. De la intuiţie la ştiinţă*, Vol. II. Bucureşti: Editura Economică, 2015.
3. DOGA-MÎRZAC, M., GHERJAVCA, S., GHEORGHIŢĂ, E. *Finanţele întreprinderii*. Chişinău: CEP USM, 2019.

Recomandat
***Tatiana COVALSCHI**, dr., lector univ.*